

SINAVLARA HAZIRLIK
OKULA YARDIMCI

5
SINIF

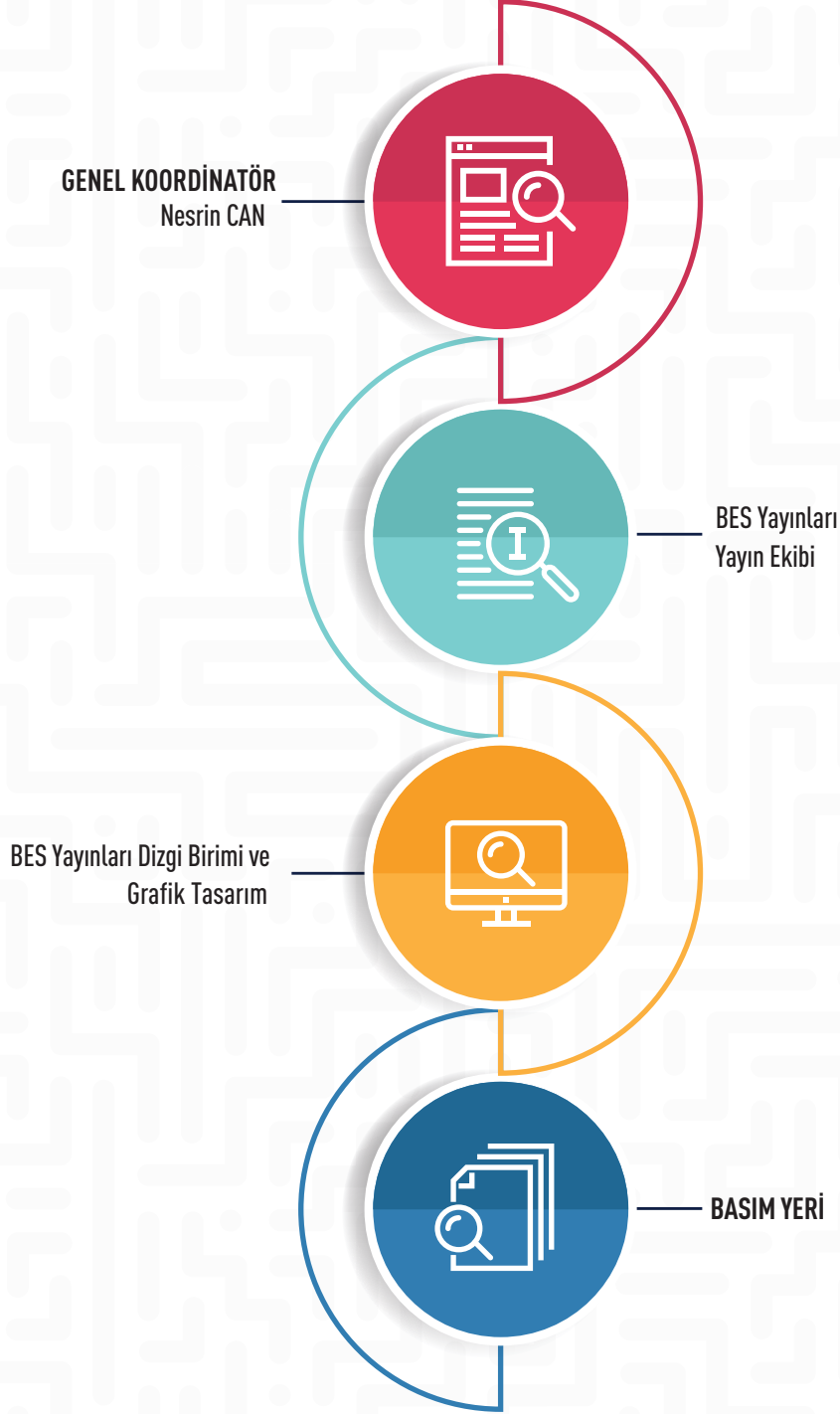
SOSYAL BİLGİLER

SORU BANKASI

Bu kitabın her hakkı BES Yayınlarına aittir. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre BES Yayınlarının yazılı izni olmaksızın kitabın tamamı veya bir kısmı herhangi bir yöntemle basılamaz, yayımlanamaz, bilgisayarda depolanamaz, çoğaltılamaz ve dağıtım yapılamaz.

Sertifika No.:52247

İÇİNDEKİLER

1. ÖĞRENME ALANI	
Birlikte Yaşamak	4
2. ÖĞRENME ALANI	
Evimiz Dünya	32
3. ÖĞRENME ALANI	
Ortak Mirasımız	68
4. ÖĞRENME ALANI	
Yaşayan Demokrasimiz	98
5. ÖĞRENME ALANI	
Hayatımızdaki Ekonomi	134
6. ÖĞRENME ALANI	
Teknoloji ve Sosyal Bilimler	164
CEVAP ANAHTARI	181

1. ÖĞRENME ALANI

SORU BANKASI

5. SINIF

BİRLİKTE YAŞAMAK

- Gruplar ve Rollerimiz
- Kültürel Zenginliklerin Birlikte Yaşamaya Katkısı
- Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz

1. Aşağıda bir öğrencinin dâhil olduğu gruplar ve roller ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

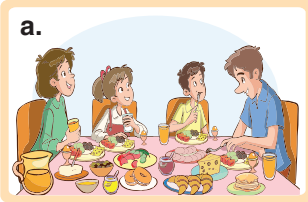
İsmim Ceren. 6. sınıf öğrencisiyim ve okulda çeşitli gruplara aktif bir şekilde katılıyorum. Okulun Hikâye Okuryazarlığı Kulübü üyesiyim ve burada farklı türde hikâyeler okuyarak becerilerimi geliştiriyorum. Aynı zamanda Çevre Koruma Kulübü'nde de görev alıyorum. Okulumuzda geri dönüşüm etkinlikleri düzenliyoruz. Bunun dışında, sınıf içinde grup çalışmalarında liderlik yapmayı seviyorum. Geçen dönem, fen bilimleri dersinde proje ekibimizin koordinatörüydim. Ayrıca, okul gazetesi için öğrenci muhabiri olarak röportajlar yapıyor ve yazılar yazıyorum. Ailem de bana her zaman destek oluyor. Annem öğretmen, babam ise mühendis. Kardeşim Ali, 2. sınıfa gidiyor ve onun derslerine yardımcı olmayı seviyorum. Hafta sonları ailece kitap okuma saati ve doğa yürüyüşü yapıyoruz. Ailem, sorumluluklarımı bilen bilinçli bir birey olmam için beni her zaman teşvik ediyor. Ekip çalışmasını ve sorumluluk almayı seviyorum. Gelecekte daha fazla projeye katılarak kendimi geliştirmek istiyorum.

Bu metinden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a. Bu öğrencinin dâhil olduğu gruplar nelerdir? Yazınız.

b. Bu öğrencinin sahip olduğu roller nelerdir? Yazınız.

2. Aşağıdaki görsellerin altına ilgili olduğu grupları ve rolleri yazınız.

Grup :
Rol :

Grup :
Rol :

Grup :
Rol :

Grup :
Rol :

Grup :
Rol :

Grup :
Rol :

Grup :
Rol :

3. Aşağıdaki tabloda verilen rollerle ilgili olan hak ve sorumlulukları boş bırakılan yerlere yazınız.

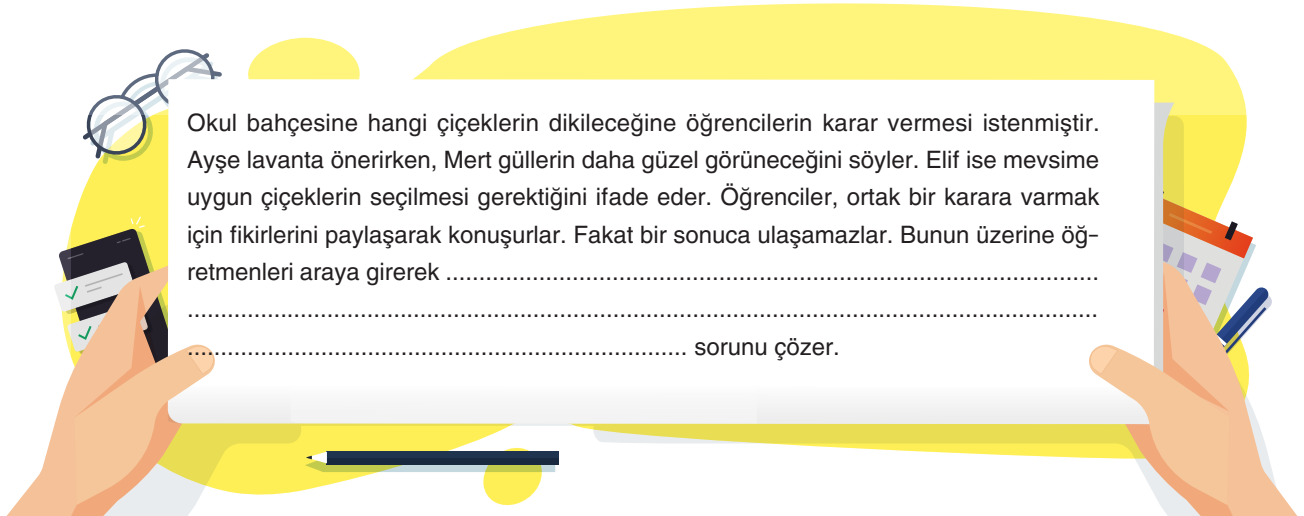
Rol	Hak	Sorumluluk
Çocuk		
Öğrenci		
Arkadaş		
Sivil Savunma Kulübü Üyesi		
Resim Kulübü Üyesi		

4. Aşağıdaki metinde geçen rolleri, altta verilen kutucuğa yazınız.

Öğrencilik yıllarım öğrenmeye olan merakımı şekillendirdi. Ailem bana sevgiyi ve sorumluluğu öğretti. Öğretmen olarak, öğrencilerime sadece bilgi değil, hayat becerileri de kazandırmaya çalışıyorum. Evliliğim ise sevgi ve dayanışmanın değerini daha iyi anlamamı sağladı. Hayatım boyunca üstlendiğim her rol, beni ben yapan değerleri oluşturdu.

Roller:

5. Aşağıda verilen örnek olayda boş bırakılan yeri kendi düşüncelerinizle doldurunuz.

1. Grup, ortak bir amaç doğrultusunda bir araya gelen, en az iki kişiden oluşan, belirli kurallar çerçevesinde hareket eden ve birbirleriyle iletişim içinde olan bireylerin oluşturduğu topluluklara verilen isimdir.

Bu bilgilere göre gruplar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Her grubun hedefini gerçekleştirdiği
- B) Grup üyelerinin iş birliği içinde olması gerektiği
- C) Üyelerinin kurallara göre belirlendiği
- D) Yasalara uygun kurulduğu

2. Yaz tatilinde annesi, babası ve kardeşleriyle birlikte köye giden Mert, dedesi ve babannesiyile vakit geçirip bahçede onlara yardım etti. Kuzenleriyle oyun oynadı ve amcası, halasıyla ile birlikte büyük sofalarda buluştu. Köydeki çocuklarla da saklambaç oynadı, uçurtma uçurdu ve eğlenceli anılar biriktirdi.

Verilen bilgilerde Mert'in dâhil olduğu grupların hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Sınıf
- B) Akraba
- C) Arkadaş
- D) Aile

3. Dâhil olduğumuz gruplarda birtakım rollere sahip oluruz. Üyesi olduğumuz gruplar değiştiğinde veya başka bir gruba üye olduğumuzda rollerimizde de değişiklikler meydana gelmektedir.

Bu bilgilerde rollerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Her bireyin farklı gruplarda aynı rolleri üstlendiğine
- B) Bazı rollerin insanlara saygınlık kazandırdığına
- C) Rollerin zaman içerisinde değişiklik gösterdiğine
- D) Gruplar değişse de rollerin aynı kaldığına

4.

Toplum içinde ortak hedef ve değerleri olan insanlar grupları meydana getirir. Aile, akrabalar ve okul toplumdaki gruplara birer örnektir. Toplum, gruplar arasındaki uyum ve grupların birbirine desteği ile varlığını devam ettirebilir. Ayrıca bu gruplarda yer alan üyeler tecrübe, beceri ve farklı bakış açıları ile gruba değer katarken grubun diğer üyelerinin gelişimine de katkıda bulunur.

Gruplar hakkında verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Devlete bağlı olarak faaliyet gösterdiğine
- B) Üyelerinin birlikteliğiyle devam ettiğine
- C) Her zaman aynı hedeflerle kurulduğuna
- D) Üyeleri arasında genellikle rekabet görüldüğüne

5. Dâhil olduğumuz gruplara ve üstlendiğimiz rollere göre çeşitli haklar elde eder ve sorumluluklar üstleniriz. Hak, kişilere kanunlarca tanınmış yetkiler olarak tanımlanırken, sorumluluk da kişilerin sergiledikleri davranışların sonuçlarını üstlenmesi olarak tanımlanmaktadır. Birey olarak dâhil olduğumuz ilk grup ailedir. Ailede tüm bireylerin olduğu gibi çocukların da bazı hak ve sorumlulukları vardır.

Aşağıdakilerden hangisi çocukların aile içerisindeki sorumlulukları arasında yer almaz?

- A) Aile içerisinde alınan kararlara katılım göstermek
- B) Ev işlerinde anne ve babasına yardım etmek
- C) Odasını ve ortak kullanım alanlarını temiz tutmak
- D) Harcamalarında tasarruflu olarak aile ekonomisine katkıda bulunmak

6. Bir öğrenci, gün içerisinde aile, okul, arkadaş ve tiyatro grubu içerisinde yer almaktadır.

Hakkında bilgi verilen öğrenci ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

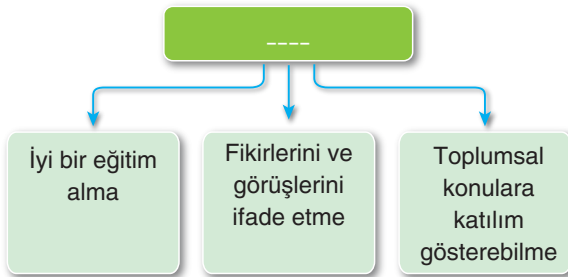
- A) Sorumluluklarını yerine getirmekte zorlanmaktadır.
- B) Grupları değişse de sorumlulukları aynı kalmaktadır.
- C) Farklı gruplarda yer alması haklarını kullanmasını zorlaştırmaktadır.
- D) Üyesi olduğu gruplarda farklı roller üstlenmektedir.

7. Hak, bireylerin doğuştan sahip olduğu veya sonradan kazandığı, yasalarla korunan ve başkaları tarafından saygı gösterilmesi gereken yetki ve kazanımlardır.

Bu tanıma göre aşağıdakilerden hangisi hak kavramı ile ilişkilendirilebilir?

- A) Derslere zamanında girmek
- B) Kırmızı ışıktaki beklemek
- C) Oyun parkındaki araçları kullanmak
- D) Karşımızdaki kişiyi sözünü kesmeden dinlemek

8.

Bu şemada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Haklarımız
- B) Sorumluluklarımız
- C) Rollerimiz
- D) Gruplarımız

9. Aşağıda gün içerisinde dâhil olduğumuz gruplardan bazılarıyla ilgili görseller verilmiştir. Bu gruplar içerisinde yerine getirmemiz gereken sorumluluklar bulunmaktadır.

Bu görsellerde verilen gruplar ile aşağıdaki sorumluluklar eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Derslere ve etkinliklere zamanında katılım göstermek
- B) Ev işlerinde aile bireylerine yardımcı olmak
- C) Yolcuları rahatsız etmeden seyahat etmek
- D) Oyun kurallarına uygun hareket etmek

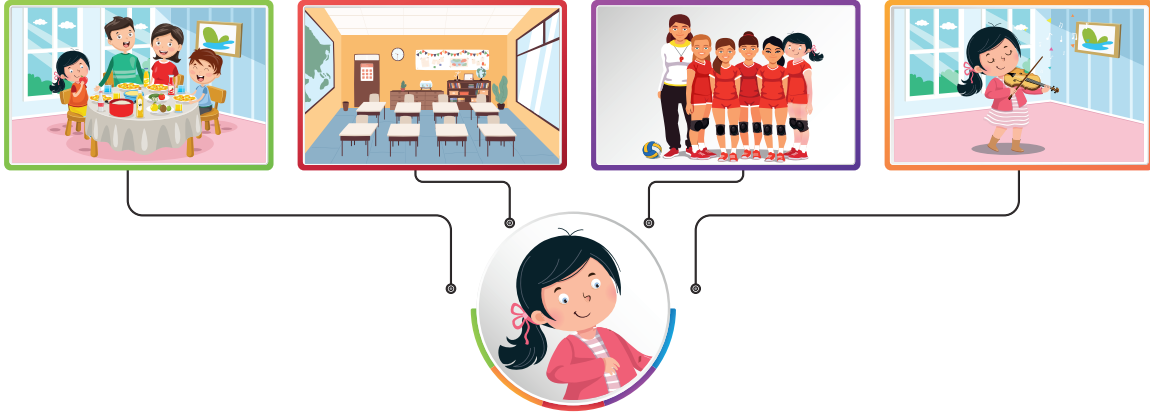
10. Toplum içinde sahip olduğumuz roller bize çeşitli haklar kazandırdığı gibi bazı sorumluluklar da yüklemektedir. İçinde yaşadığımız toplum bizden sahip olduğumuz rollere uygun davranışlar sergilememizi bekler.

Buna göre aşağıdaki rol ve beklenen davranış eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Öğrenci - Derslerde arkadaşlarının sessizliğini sağlamak
- B) Evlat - Aile üyelerine ev işlerinde yardım etmek
- C) Komşu - Binasındaki kişilere saygılı davranmak
- D) Arkadaş - Oyun kurallarına uygun hareket etmek

1. Aşağıda 5. sınıfta eğitim gören bir öğrencinin günlük programından bazı bölümler verilmiştir.

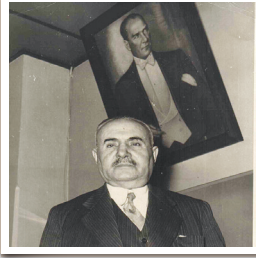
Verilen şemaya göre bu öğrenci ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Gün içerisinde farklı gruplar içerisinde yer almaktadır.
B) Üyesi olduğu gruplarda farklı roller üstlenmektedir.
C) Rollerinin sorumluluklarını yerine getirmekte zorlanmaktadır.
D) Gruplar içerisinde farklı sorumlulukları bulunmaktadır.
2. Ortak bir amaç doğrultusunda bir araya gelen, belirli kurallar çerçevesinde hareket eden ve birbirleriyle iletişim ve paylaşım içinde olan bireylerin oluşturduğu topluluklara grup denir.

Bu tanıma göre aşağıdakilerden hangisi grup olarak değerlendirilebilir?

3.

Nuri Demirağ (1886-1957)

Sivas'ın Divriği ilçesinde doğmuştur. Babası Hüseyin Bey, annesi Ayşe Hanım'dır. Eğitimini İstanbul Mülkiye İdadisinde tamamlamıştır. Demir yolu projeleriyle tanınmış, bu başarılarından dolayı Atatürk tarafından kendisine "Demirağ" soyadı verilmiştir. Türkiye'nin ilk uçak fabrikasını kurarak havacılık sanayisinin öncüsü olmuştur. Ayrıca memleketinde okullar yaptırarak eğitime önemli katkılar sağlamıştır.

Buna göre Nuri Demirağ ile ilgili,

- I. Farklı gruplar içerisinde yer almıştır.
- II. Sorumluluk bilinciyle hareket etmiştir.
- III. Rollerine uygun davranışlar sergilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

4.

Bu şemaya göre roller ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılabilir?

- A) Kişiler aynı anda birden fazla rol üstlenebilir.
- B) Değişen rollere uyum sağlamak oldukça zordur.
- C) Bireyler, sorumluluklarını yerine getirirken zorlanabilirler.
- D) Gruplar değişse de roller aynı kalmaktadır.

1. Aşağıda Azerbaycan ve Türkiye Cumhuriyeti devletlerinin yemek kültürüne ait görseller verilmiştir.

Kutab – Azerbaycan

Gözleme – Türkiye

Bu görsellerden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a. Yukarıdaki gibi iki ülke arasında benzerlik gösteren yemekleri araştırarak boşluklara yazınız.

- b. Bu ülkelerin benzer özellikler taşımasının nedenleri neler olabilir?

- c. Ülkeler arasında kültürel benzerliklerin olmasının sonuçları nelerdir? Düşüncelerinizi yazınız.

2. Aşağıdaki Türk kültürüne ait görsellerin altına ilgili olduğu alanları yazınız.

Ebru

Kuyumak

Horon

Ramazan Bayramı

3. Aşağıda ülkemizi ziyaret eden bir turistin ülkemiz ve kültürümüzle ilgili düşüncelerine yer verilmiştir.

Türk Kültürünü Keşfeden Bir Turist

Emily, Amerika'dan Türkiye'ye yaptığı seyahatte, bu ülkenin zengin kültürünü keşfetmek için sabırsızlanıyordu. İstanbul'a indiğinde, ilk durağı tarihî Sultanahmet Meydanı oldu. Ayasofya ve Topkapı Sarayı'nın büyüleyici atmosferi karşısında hayran kaldı. Ancak onu en çok etkileyen şey, Türk insanının misafirperverliği oldu.

Bir gün Kapalıçarşı'da gezerken bir dükkâna girdi. Satıcı ona hemen sıcak bir çay ikram etti. Bu, onun için çok şaşırtıcıydı çünkü kendi ülkesinde alışveriş yaparken böyle bir ilgi görmemişti. Çayın yanında ikram edilen lokumu tattığında, Türk mutfağının tatlı çeşitliliğini keşfetmeye karar verdi. Sonraki günlerde, Anadolu'nun farklı şehirlerini gezdi. Konya'da Mevlana Müzesini ziyaret etti ve semazen gösterisini izledi. İzmir'de sahilde yürüyüş yaparken simitçiden taze bir simit aldı. Kapadokya'da ise balon turuna katılıp muhteşem manzarayı izledi. Gittiği her yerde, Türk mutfağının lezzetlerini denedi. Kebap, mantı, dolma ve baklava gibi yemekleri tattıkça bu mutfak kültürüne daha da hayran kaldı.

Emily, Türkiye'den ayrılmadan önce bir Türk ailesinin evine misafir oldu. Ev sahibi ona özenle hazırlanan geleneksel bir akşam yemeği sundu. Yemekten sonra kahve ikram edildi ve fal bakıldı. Bu sıcakkanlılık ve samimiyet, Emily'nin Türkiye hakkında en unutulmaz anılarından biri oldu.

Ülkesine döndüğünde arkadaşlarına, Türkiye'nin sadece tarihî ve doğal güzellikleriyle değil, insanların içtenliği ve misafirperverliğiyle de büyüleyici bir ülke olduğunu anlattı. Türkiye, onun için sadece bir seyahat noktası değil, kendini evinde hissettiği ikinci bir vatan olmuştu.

(Genel ağdan alınmıştır.)

Verilen metinden hareketle aşağıdaki soruların cevaplarını altlarındaki boş alanlara yazınız.

a. Emily ülkemizdeki hangi kültürel özelliklerden söz etmiştir? Kısaca yazınız.

b. Turizm faaliyetlerinin ülkelerin kültürlerini tanıtmadaki önemi nedir? Maddeler hâlinde yazınız.

1. Kültür, bir milletin tarih boyunca meydana getirdiği maddi ve manevi değerlerinin bütünüdür. Toplum içinde dayanışma, birlik ve beraberliğin sağlanmasında önemli bir yer tutar. Kültür, bir toplumu millet yapan ve diğer milletlerden ayıran önemli özelliklerdir. Bu yönüyle Türk kültürü, Türk milletin hayat tarzını yansıtır.

Buna göre kültür ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Milletleri birbirinden ayıran özelliklere sahiptir.
- B) Toplumsal kaynaşmaya destek olmaktadır.
- C) Milletlerin tarih boyunca oluşturduğu unsurları içermektedir.
- D) Geçmişten günümüze değişime uğramadan yaşatılmaktadır.

2. Ülkemizde balıkçılık denilince birçok insanın aklına Karadeniz'in kıyı kesimleri gelmektedir. Karadeniz'de en çok avlanan balık türlerinden biri hamsidir. Trabzon ve çevresinde hamsi ile oldukça lezzetli yemekler yapılmaktadır. Hamsili pilav, hamsi buğulama, hamsi tava bunlardan bazılarıdır. Trabzon ve Rize'de bol miktarda mısır yetiştirildiğinden ekmek yapımında genellikle mısır unu kullanılmaktadır.

Buna göre yemek kültürünün şekillenmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) İklim özellikleri
- B) Ekonomik faaliyetler
- C) Yeryüzü şekilleri
- D) Yer altı kaynakları

3. Kendine özgü hareketleri olan ve genellikle müzik eşliğinde oynanan oyunlara "halk oyunu" denir. Ülkemizin farklı yörelerinde oynanan halk oyunları birbirinden farklılık gösterir. Halk oyunları genellikle çok sayıda kişi tarafından birlikte hareket edilerek oynanır. Bu nedenle halk oyunları; insanların sosyalleşmesine, kendilerini toplum içinde ifade etmesine, birlik ve beraberliklerinin kuvvetlenmesine önemli katkılar sağlar.

Buna göre halk oyunları ile ilgili;

- I. yöreden yöreye değişiklik gösterdiği,
- II. birlikteliğe katkı sağladığı,
- III. çoğunlukla toplu olarak oynandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4.

Ülkemize yurt dışından eğitim veya turizm amaçlı birçok misafir gelmektedir. Bizler, kültürümüzün önemli bir değeri olan Türk misafirperverliği gereği ülkemize gelen misafirleri dil, din, renk ayrımı yapmadan saygı ve sevgiyle karşılarız.

Bu tutum ve davranışın aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Ülkemizin iyi bir şekilde tanıtılmasına
- B) Turistlerin ülkemizde güvenle tatil yapmasına
- C) Turizm gelirlerinin azalmasına
- D) Ülke içerisinde huzur ve saygı ikliminin oluşmasına

5. Özel olarak hazırlanmış suyun üzerine fırça ve çeşitli aletler yardımıyla istenilen desenlerin yapılması ve bunların kâğıt üzerine aktarılmasıyla yapılır. Osmanlı Devleti Dönemi'nde önemli bir iş kolu olan bu sanat dalı günümüzde önemini yitirmiştir.

Bu bilgiler aşağıdaki el sanatlarımızdan hangisine aittir?

- A) Ebru
B) Çinicilik
C) Bakırcılık
D) Dokumacılık

6. Dinî bayramlarda aile bireyleri bayramlaşıp; akrabalar, komşular, arkadaşlar ziyaret edilir. Büyüklerin elleri öpülür. Bayramlarda sofralar kurulur, akraba ve komşularla bir arada yemekler yenilir. Birbirine dargın insanlar barışır. Uzun süre birbirini görmeye fırsat bulamayanlar bayramlarda birbirlerini ziyaret eder. Eve gelen misafirlere ikramlarda bulunulur.

Buna göre dinî bayramlar ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Günümüzde daha çok tatil olarak değerlendirilmektedir.
B) İnsanlar arasında sorunların yaşanmasına ortam hazırlamaktadır.
C) Küskünlüklerin sonlandırılmasına katkıda bulunmaktadır.
D) Ülkemizde diğer Müslüman ülkelere göre daha fazla önem verilmektedir.

7. Halıcılık, Türklerin en eski sanat dallarından biri olup zaman içerisinde gelişerek günümüze kadar ulaşmıştır. Dünyanın en eski halılarından biri olan Türk'lere ait Pazırık Halısı yaklaşık 2300 yıllıktır. Halıcılık birçok bölgemizde yapılıyor olmasına rağmen kullanılan ham maddeye göre bölgeler arasında farklılık göstermektedir.

Bu bilgilerden hareketle halıcılık ile ilgili,

- I. Türk kültürünün önemli unsurları arasında yer almaktadır.
II. Dünya üzerinde en yaygın olarak ülkemizde yapılmaktadır.
III. Ülkemizin farklı yerlerinde değişik yöntemlerle yapılmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

8.

Aydın, Muğla gibi Ege illerimizde oldukça yaygın bir halk oyunu olan zeybek, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde de (KKTC) keyifle oynanan halk oyunlarından biridir. KKTC zeybeği de Anadolu zeybeği gibi tek başına veya daha fazla oyuncuyla daire şeklinde oynanabilir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ülkemizde ve KKTC'de benzer halk oyunları oynanmaktadır.
B) Türk kültürü, Kıbrıs kültürünü etkisi altına almıştır.
C) Zeybek Anadolu'ya Kıbrıs'tan gelmiştir.
D) Zeybek her zaman toplu olarak oynanır.

1.

Gelin tanış olalım
İşi kolay kılalım
Sevelim sevelim
Dünya kimseye kalmaz.
Yunus Emre

Yunus Emre'nin verilen şiiri Türk kültürüne ait aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Hoşgörü B) Paylaşım
C) Doğruluk D) Çalışkanlık

2.

Horon; Ordu, Trabzon ve Rize yöresinde tulum ve kemençe eşliğinde oynanmaktadır. Kızlar; yaşmak, işlik, fistan, şalvar, tozluk, çarık giyerler. Boncuk ve kuşak takarlar. Erkekler; başlık, gömlek, yelek, zıpka, cepken, çizme, çorap giyerler. Kemer ve köstek takarlar.

Bu bilgilerde horon ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Hangi illerimizde oynanmaktadır?
B) Hangi kıyafetler giyilmektedir?
C) Hangi etkinliklerde oynanmaktadır?
D) Hangi müzik aletleri kullanılmaktadır?

3. Aşağıda Türk kültürünün önemli yemeklerinden aşure hakkında bilgi verilmiştir.

Aşure

İnsanları birbirine yaklaştıran geleneklerimizden biri de "Aşure günü"dür. İslam inancına göre Nuh Peygamber, Muharrem Ayı'nın 10. günü Tufan Olayı'ndan sonra karaya çıktığında elindeki son malzemelerle aşure yemeğini yapmıştır. Kültürümüz içinde ayrı bir yeri olan aşure, genellikle evlerde pişirilir, komşulara ikram edilir.

Bu bilgilere göre aşurenin aşağıdakilerden hangisine katkıda bulunduğu söylenebilir?

- A) Paylaşma B) Maddi kazanç C) Bencilik D) Ayrımcılık

4. Kuzey Kıbrıs Türkleri; bel etrafına sarılan, ipek kuşağın veya koyun yününden yapılan ve kök boyalarla boyanmış kuşak takarlar. Bu kuşağa halk dilinde Tarabulus kuşağı denmektedir. Sebebi ise kuşakların o zamanlar Osmanlı hâkimiyetinde olan Trablusgarp'ta dokunup Kıbrıs'a gelmesidir. Anadolu'daki bazı köylerde ve folklor kıyafetlerinde bu kuşağa rastlamak mümkündür.

Bu bilgilere göre;

- Osmanlı kültüründen bazı izlere günümüzde rastlandığı,
- ülkemizin kültürel unsurlarının Kıbrıs kültürünün etkisinde kaldığı,
- Türk ülkelerinde benzer kültürel unsurların görül-
düğü

çıkarmalarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

5. Aşağıda Osmanlı Devleti'ni ziyaret eden bir gezginin izlenimlerine yer verilmiştir.

Türkler evde ve yakınları arasında olduğu gibi toplum içinde de kendilerinden yaşça büyük olanlara terbiyeli davranırlar. Büyükler çocuklarını yaşı ve işi ne olursa olsun sadece adıyla çağırır. Bütün bunlar aile içindeki samimiyeti, birliği ve terbiyeyi korur. Çocuklar ana babaya karşı hürmette kusur etmez.

Mouradgea D'Ohsson, 18. Yüzyıl
Türkiye'sinde Örf ve Adetler, s. 163.

Bu bilgilere göre Türklerin yaşantısı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yabancılar karşı ön yargılı davrandıkları
B) Hukuk kurallarına uygun hareket ettikleri
C) Misafirleri en iyi şekilde ağırladıkları
D) Birlik ve beraberliği önemsedikleri

6. Türk mutfağı, yemek çeşitliliği bakımından dünyanın en zengin mutfaklarından biri olarak kabul edilir. Bu durumun sebebi ilden ile çeşitlilik gösteren yemeklerimizdir.

Aşağıda görseli verilen yemeklerden hangisi Türk yemek kültürü içerisinde yer almaz?

7. Kıbrıs Türkleri Anadolu'dan adaya göç ederlerken kültürlerini, sosyal yaşamlarını ve inançlarını birlikte getirmişler ve zaman içinde ada kültürüyle bunları harmanlayıp gelecek nesillere aktarmışlardır. Bu yüzden ülkemiz ve Kuzey Kıbrıs Türk kültürü arasında ortak kültürel öğeler bulunmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu ifadelerle ilişkilendirilebilir?

- A) Kıbrıs kültüründe yabancı kültürlerin etkisi görülmektedir.
B) Kıbrıs ile ülkemiz arasında kültürel benzerlikler görülmektedir.
C) Yaşanan sorunlar nedeniyle kültürel değişim meydana gelmektedir.
D) Kıbrıs kültürünün oluşmasında yabancı kültürlerin etkisi bulunmaktadır.

1.

Türkiye ve Dünya Genelinde Oynanan Geleneksel Oyunlar**Üçtaş:** Türkmenistan, Hindistan**Beştaş:** Endonezya, Kırgızistan, Kore Cumhuriyeti, Yunanistan**Dokuztaş/çanak/yedikule:** Hindistan, Suriye**İstop:** İtalya, Romanya, Kolombiya**Körebe:** Nijerya, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan, Almanya, Fransa, İngiltere

Türk cumhuriyetlerinde aynı isimle oynanan mangala oyunu Afrika'da Gana, Kenya, Nijerya, Fildişi Sahili, Mali; Asya'da Endonezya, Hindistan, Kazakistan, Kırgızistan; Amerika'da ise Karayipler ülkelerinde yaygın olarak oynanmaktadır.

Özyürek, A & Dadak, S & Yurt, N (2021) s. 72-85.

Buna göre geleneksel oyunlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bazı geleneksel oyunlar birçok ülkede oynanmaktadır.
- B) Tüm geleneksel oyunlar sadece Türk kültürüne aittir.
- C) Geleneksel oyunlar sadece geçmişte oynanmış günümüzde oynanmamaktadır.
- D) Her ülkenin yalnızca kendine özgü oyunları vardır.

2. Aşağıda farklı ülkelerin dans türleri hakkında bilgi verilmiştir.

Tango

- 19. yüzyılın sonlarında Arjantin ve Uruguay'ın liman şehirlerinde ortaya çıkmıştır.
- Dansçıların sıkı bir şekilde birbirine bağlı olduğu dramatik ve duygusal bir tarza sahiptir.
- Genellikle bandoneon adı verilen bir enstrümanın eşlik ettiği tango müziğiyle yapılır.
- Arjantin tangosu ve Avrupa tangosu gibi farklı tarzları vardır.

Samba

- Brezilya kökenli olup Afrika ritimlerinden etkilenmiştir.
- Brezilya karnavallarının vazgeçilmezidir.
- Bireysel ya da grup hâlinde yapılabilir.
- Samba de Gafieira (eşli samba) ve Samba no Pé (bireysel samba) gibi türleri vardır.

Tabloda verilen bilgilere göre tango ve samba ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ülkemizde öneminin arttığı
- B) Aynı ülkelerde oynandığı
- C) Farklı türlerinin bulunduğu
- D) Bireysel olarak oynandığı

3.

MENDİL KAPMACA

Mendil Kapmaca, kültürümüzde genellikle çocuklar arasında oynanan geleneksel bir sokak oyunudur. Bu oyun, hem eğlenceli hem de aktif bir oyundur. Oyun için genellikle bir mendil veya benzeri bir nesne kullanılır.

Oyunun Kuralları

- Oyun için iki grup oluşturulur. Her grup, eşit sayıda oyuncudan oluşur.
- Gruplar karşılıklı olarak dizilir ve her grup kendi alanında yer alır.
- Oyun alanının tam ortasına bir mendil veya başka bir nesne konur.
- Oyunun amacı, her oyuncunun karşı grubun alanına girerek mendili almak ve kendi grubuna getirmektir.
- Eğer bir oyuncu mendili alırsa, karşı grup oyuncuları tarafından yakalanmamalıdır. Eğer yakalanırsa, oyuncu oyundan çıkar.
- Oyun, tüm oyuncular mendili alıp güvenli bölgeye geri gelene kadar devam eder.

Oynandığı Ülkeler: Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan, Kırgızistan ve Özbekistan

Bu bilgilerden hareketle mendil kapmaca oyunu ile ilgili,

- Geleneksel çocuk oyunlarımız arasındadır.
- Farklı ülkelerde oynanmaktadır.
- Birden fazla oyuncu gerekmektedir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

4.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, çocukların bayramı olarak ülkemizde coşkuyla kutlanmaktadır. Bu kutlamalar, çocukların millî birlik ve beraberlik duygularını güçlendirmesine yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda çocuklara demokrasinin ve egemenliğin önemini öğretmektedir.

Farklı bölgelerde yaşayan çocukların bir araya gelmesi, kültürel kaynaşmayı sağlayıp yeni dostlukların kurulmasına olanak tanımaktadır. Şenlikler, çocukların sosyal becerilerini geliştirmesine ve özgüven kazanmalarına destek olmaktadır. Ayrıca bu bayram, çocukların hem eğlenip hem de değerlerini öğrenebileceği anlamlı bir etkinliktir.

Buna göre 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

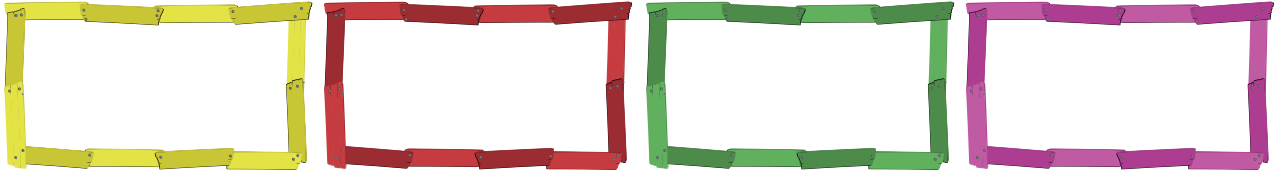
- Dünya üzerindeki çocukların farklı kültürleri tanımasına
- Ülkeler arasında kültürel birliğin sağlanmasına
- Çocuklar arasında dostluk ilişkilerinin gelişmesine
- Etkinliğe katılan çocukların birçok konuda bilgi sahibi olmasına

1. Aşağıda yardımlaşma ve dayanışma kavramlarının tanımları verilmiştir.

Yardımlaşma: İnsanların birbirlerine maddi veya manevi olarak destek olmasıdır. Yardımlaşma, bir kişinin zor durumda olan birine gönüllü olarak yardım etmesini ifade eder.

Dayanışma: Bir topluluğun bireyleri arasında karşılıklı destek ve birlik duygusunun bulunmasıdır. Dayanışma, ortak bir amaç doğrultusunda insanların birbirine destek olması ve birlikte hareket etmesidir.

Yardımlaşma ve dayanışma kavramlarının tanımlarından hareketle aşağıda verilen boşluklara bu kavramlar ile ilgili atasözleri yazınız.

2. Aşağıda yardımlaşma ve dayanışma ile ilgili bir haber verilmiştir.

HABERLER

Mahalle Sakinlerinden Örnek Dayanışma: İhtiyaç Sahiplerine Gıda ve Giysi Yardımı

Ankara'nın Keçiören ilçesinde mahalle sakinleri, ihtiyaç sahibi aileler için anlamlı bir dayanışma hareketi başlattı. Mahallede yaşayan gönüllüler, kendi aralarında topladıkları gıda, giysi ve kırtasiye malzemelerini ihtiyaç sahiplerine ulaştırarak büyük bir iyilik hareketine imza attı. Gönüllüler, özellikle kış aylarında zor durumda kalan ailelere destek olmak amacıyla mahallede bir yardım köşesi oluşturdu. Kullanılabilir durumdaki kıyafetler, kuru gıda ve hijyen malzemeleri belirlenen noktalarda toplanarak ihtiyaç sahiplerine dağıtıldı. Kampanyaya destek veren mahalle muhtarı, "Dayanışma kültürümüzü yaşatmak için elimizden geleni yapıyoruz. Herkes küçük bir katkı sunduğunda büyük farklar yaratabiliriz," dedi.

Kampanya sayesinde birçok aile temel ihtiyaçlarını karşılama imkânı buldu. Mahalle sakinleri, bu tür dayanışma faaliyetlerini geleneksel hâle getirmeyi hedeflediklerini belirterek herkesi yardımlaşma bilinciyle hareket etmeye davet etti.

(Genel ağdan alınmıştır.)

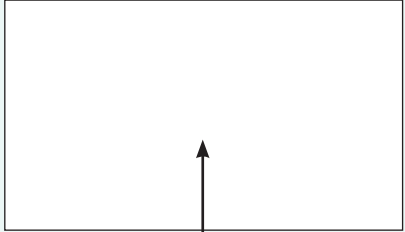
Bu haber metnini okuyarak verilen soruların cevaplarını altlarındaki boş alanlara yazınız.

a. Haber metnine göre mahalle sakinleri hangi dayanışma faaliyetlerini gerçekleştirmiştir?

b. Sizce mahallede başlatılan bu yardım kampanyasının ne gibi etkileri olabilir?

3. Yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine destek veren kuruluşlar arasında sivil toplum kuruluşları da yer almaktadır. Günümüzde birçok sivil toplum kuruluşu yapmış olduğu çalışmalarla yardımlaşma ve dayanışma çalışmalarına destek olmaktadır.

Bir sivil toplum kuruluşunun, kurulma sürecine öncülük ettiğinizi düşünerek aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

Sivil Toplum Kuruluşunun Adı:	 Sivil toplum kuruluşunun logosunu çiziniz.
Faaliyet Alanı:	
Yapılması Planlanan Çalışmalar	
• • • •	

4. Aşağıda bir sosyal yardımlaşma ve dayanışma projesi ile genel ağ haberi verilmiştir.

“Biz Eğitime Gönüllüyüz” Projesi

Türkiye’de eğitimde fırsat eşitliğini desteklemek amacıyla hayata geçirilen “Biz Eğitime Gönüllüyüz” projesi, dezavantajlı bölgelerdeki öğrencilere eğitim desteği sağlamak için yürütülen önemli bir sosyal sorumluluk çalışmasıdır. Bu proje kapsamında, üniversite öğrencileri ve gönüllü öğretmenler, köy okullarına giderek öğrencilere ders desteği vermiş, kitap ve kırtasiye yardımları yapılmıştır. Ayrıca öğrencilerin sosyal gelişimini desteklemek amacıyla tiyatro gösterileri, sanat atölyeleri ve spor etkinlikleri düzenlenmiştir.

Proje sayesinde eğitimde fırsat eşitliği güçlenmiş, öğrenciler yeni bilgiler öğrenmenin yanı sıra hayata dair farklı bakış açıları kazanmıştır. Gönüllülerin katkılarıyla eğitimde dayanışma kültürü yaygınlaşmış ve pek çok çocuğun geleceğe daha umutla bakması sağlanmıştır.

(Genel ağdan alınmıştır.)

Verilen haberi okuyarak soruların cevaplarını yazınız.

a. Bu sosyal yardımlaşma ve dayanışma projesi hangi alanla ilgilidir?

b. Bu projenin topluma sağladığı faydalar nelerdir?